

معرفی و اهمیت نسخه خطی منحصر بفرد منظوم انیس العاشقین
از نظر محتوا و تأثیر پذیری آن از پیشینیان

گردآورنده: غلامرضا صالحی دانشجوی کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی

استاد راهنما: دکتر علی زمانی

استاد مشاور: دکتر کسایی

چکیده

شاخصه مهم ادب فارسی «شعر» است. ادبات گذشته و حال ایران سرشار از دیوان‌ها و منظومه‌ها شعر شاعرانی است که عالی‌ترین مضامین انسانی را در لباس کلامی موزون و هنری عرضه نموده‌اند. پژوهش حاضر تلاشی است در معرفی یکی از این هزاران آثار ماندگار. مثنوی ارزشمندی از شاعری گمنام به نام «شرر» که ما آن را «انیس العاشقین» نام نهادیم. این اثر در اواخر دوره قاجار به رشته نظم کشیده شده و سرشار از آموزه‌های اخلاقی و عرفانی به شیوه نقل و روایت و اشاره است. شاعر در نظم آن از مولوی و مثنوی معنوی متأثر بوده و مضامین و ابیات زیادی از آن را در منظومه خویش آورده است. افزون بر آن تحت تأثیر اندیشه‌های شیخ بهایی بویژه از اثر معروف وی «نان و حلوا» بوده و اقوال و اشاعری از وی تضمین کرده است. مثنوی شرر تک نسخه بوده و تاکنون به زیور طبع آراسته نگردیده است. نگارنده در این پژوهش ضمن تحقیق در ویژگیهای صوری و ساختار سبکی مثنوی شرر، مبادرت به تصحیح آن نیز نموده است. از آنجائیکه پژوهش حاضر در این زمینه برای نخستین بار صورت می‌گیرد، می‌توان آن را در نوع خود کم نظیر و منحصر دانست، امید است گامی در مسیر معرفی آن به پژوهندگان ادب فارسی به شمار آید.

واژگان کلیدی

شرر، نسخه خطی، انیس العاشقین، عرفان، مولوی، مثنوی، شیخ بهایی